

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง ในสังกัดกองบังคับการตำรวจภูธร 6 สามารถนำมาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังหัวข้อต่อไปนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5.2 วิธีดำเนินการวิจัย
- 5.3 สรุปผลการวิจัย
- 5.4 อภิปรายผล
- 5.5 ข้อเสนอแนะ

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
- 2) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
- 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.2.1 ประชากรและตัวอย่าง

- 1) ประชากร การวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาและความต้องการ และแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธร

อำเภอเมือง ในสังกัดกองบังคับการตำรวจภูธร 6 ประชากรประกอบด้วย (1) ผู้บังคับบัญชา ได้แก่ หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด และสารวัตรใหญ่ (2) ผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ สารวัตรป้องกันและปราบปราม สารวัตรสอบสวน รองสารวัตร และตำรวจชั้นประทวน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,118 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยวิธีของ Krejcie และ Murga (อ้างถึงใน ประยูร, 2532) ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 412 คน โดยจำแนกดังนี้

(1) ผู้บังคับบัญชา ใช้จากประชากรทั้งหมด จำนวน 22 คน (2) ผู้ปฏิบัติทำการสุ่มอย่างง่าย ตามสัดส่วน ได้จำนวนทั้งสิ้น 390 คน

5.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลและให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดสอบหาความเที่ยง กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะเดียวกัน จำนวน 30 คน นำมาหาค่า Alpha Coefficient Reliability ของ Cronbach ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 330 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.10

5.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ คำสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการแปลความคือ

3.51-4.00 หมายความว่า มากที่สุด/เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.51-3.50 หมายความว่า มาก/เห็นด้วย

1.51-2.50 หมายความว่า ไม่เห็นด้วย

1.00-1.50 หมายความว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

5.3 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถนำมาสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.3.1 สภาพการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาพรวม ด้านสายตรวจท้องที่และด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย โดยผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นว่า สภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกด้านแต่ผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นว่า สภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยยกเว้นการดำเนินการด้านสายตรวจท้องที่ที่อยู่ในระดับมาก เช่น การทำข่าวอาชญากรรมจากแหล่งข่าวชุมชน การจับกุมหรือควบคุมผู้ต้องหาหรือผู้ต้องสงสัย

5.3.2 สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานมากทั้งผู้บังคับบัญชา และผู้ปฏิบัติโดยภาพรวมเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่น อัตรากำลัง งบประมาณ ยานพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง

5.3.3 ความต้องการในการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมอยู่ โดยภาพรวมในระดับมาก โดยที่ผู้บังคับบัญชามีความต้องการในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ปฏิบัติงานมีความต้องการในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่น อัตรากำลัง งบประมาณ ยานพาหนะ

5.3.4 แนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาพรวม เห็นด้วย โดยที่ผู้บังคับบัญชาเห็นด้วยอย่างยิ่ง กับแนวทางในการปฏิบัติงานและผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นด้วยกับแนวทางในการปฏิบัติงาน

5.4 อภิปรายผล

5.4.1 สภาพการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในระดับสถานี ตำรวจภูธร กรมตำรวจมีนโยบายที่เด่นชัดให้ถือว่าการป้องกันอาชญากรรมเป็นเป้าหมายหลัก การปราบปรามอาชญากรรมและการบริการประชาชน เป็นเป้าหมายที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไป นอกจากนี้แล้วยังมีการปรับปรุงโครงสร้างการจัดองค์การ หน้าที่และความรับผิดชอบ ระบบและวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นสถานีตำรวจภูธรแบบมาตรฐานกลาง โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งต่าง ๆ ในสถานีตำรวจภูธร ดังนั้นจึงทำให้สารวัตรใหญ่ หรือสารวัตรหัวหน้าสถานี มีบทบาทในการบริหารงานมากขึ้นกว่าเดิม และสารวัตรก็จะ เป็นหัวหน้างานในแต่ละงาน เช่น

ป้องกันปราบปราม สอบสวน ลี้ลับ จราจร เป็นต้น ทำให้มีการรับผิดชอบของเฉพาะในสายงานของตนเองที่รับผิดชอบเท่านั้น ดังนั้นจึงทำให้งานบางงาน เช่น ป้องกันและปราบปราม มีการะงานเพิ่มมากขึ้น เพราะต้องรับผิดชอบเต็มทั้งพื้นที่ และรับผิดชอบทั้งด้านสายตรวจ และประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นที่ต้องใช้ความรับผิดชอบมาก เจ้าหน้าที่ตำรวจในบังคับบัญชาที่มาก

ในด้านสายตรวจท้องที่ และงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ มีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย นั้นสาเหตุส่วนใหญ่มาจากรื่องการขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ น้ำมัน เชื้อเพลิง เครื่องมือสื่อสาร ความพร้อมของอัตรากำลังพล เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรบุรณ สมบูรณ์ (2517) อุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ได้แก่ กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งปริมาณและคุณภาพ เงินงบประมาณและสวัสดิการ ยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องมือสื่อสาร และอาวุธ

ในด้านความต้องการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ ยานพาหนะ และน้ำมันเชื้อเพลิง งบประมาณด้านค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ และเบี้ยเลี้ยงในการติดตามคนร้าย วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือสื่อสาร และอาวุธ ดังจะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะงานทางด้านสายตรวจ หรือชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ต่างก็มีความจำเป็นหรือความต้องการในสิ่งที่กล่าวมาแล้ว เพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานของการปฏิบัติงาน เพื่อความคล่องตัวและความเหมาะสมกับพื้นที่ อันส่งผลให้เกิดอาชญากรรมมีแนวโน้มลดลง ในบางพื้นที่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับอิทธิพลของพ่อค้า และผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ประชาชนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจน้อย เพราะเกรงว่าตนเองจะได้รับอันตราย นอกจากนี้ผู้ก่ออาชญากรรมมีอาวุธและเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย ยานพาหนะที่ดีกว่าของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำให้การปราบปรามอาชญากรรมเป็นไปได้ยาก ตลอดจนความเสี่ยงอันตรายมีมาก จึงทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความต้องการทางด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือสื่อสาร อาวุธ ยานพาหนะ และน้ำมันเชื้อเพลิงตลอดจนงบประมาณค่าใช้จ่ายในการติดตามคนร้าย เบี้ยเลี้ยง และค่าตอบแทนเสี่ยงภัย เนื่องจากในบางครั้ง เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องซื้อยานพาหนะไว้เป็นของตนเอง และนำมาใช้ในราชการ เพราะยานพาหนะของทางราชการชำรุดไม่มีงบประมาณเพียงพอในการซ่อมแซม น้ำมันเชื้อเพลิงก็ได้รับไม่เพียงพอ การติดตามจับกุมคนร้ายบางครั้งต้องมีค่าใช้จ่ายทั้งส่วนตัวและสายลับ แต่ก็ไม่ได้รับค่าใช้จ่ายที่เพียงพอ จำเป็นที่ต้องใช้เงินส่วนตัว มิเช่นนั้นก็จะจับกุมคนร้ายไม่ได้ ผู้บังคับบัญชาในระดับสูงจึงควรหันมาให้ความสนใจและสนับสนุนงบประมาณและสวัสดิการอย่างเพียงพอและทั่วถึง

ในด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มีสถานการณ์ปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ซึ่งตรงกันข้ามกับงานวิจัยของ บุญเลิศ ใจประดิษฐ์ (2532) ที่พบว่า งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มีการเตรียมการอยู่ในระดับน้อย ส่วนการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับมาก ในขณะที่เอกชัย ทิวถนอม (2533) เห็นว่า การเกิดอาชญากรรมมีแนวโน้มที่จะเกิดในเมืองสูงกว่าชนบท นั้นหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงสังคมชนบทกลายเป็นสังคมเมือง มีอิทธิพลต่อแนวโน้มการเกิดอาชญากรรมเพิ่มขึ้น นั่นก็แสดงให้เห็นว่า มีการเกิดอาชญากรรมมากขึ้น แต่สถานการณ์ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมกระทำได้ในระดับน้อย นั้นมีสาเหตุมาจากการขาดแคลนด้านกำลังพลทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ การบำรุงขวัญและกำลังใจ ตลอดจนงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่

5.4.2 สถานปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม กรมตำรวจเป็นหน่วยราชการระดับกรมที่มีพื้นที่ปฏิบัติการกิจครอบคลุมทั่วประเทศ ปัญหาในการปฏิบัติงานย่อมต้องมีมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือสื่อสาร อาวุธ และในขณะเดียวกันการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมก็ไม่ชัดเจน จิตรเจริญ เวลาดี (2522) ได้ศึกษาปัญหาของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน พบว่า เงินเดือนที่ได้รับมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน ในขณะที่ประเสริฐ (2523) เน้นให้เห็นว่า การจัดอัตรากำลังตำรวจให้มีจำนวนเพียงพอ และเหมาะสมกับสถานการณ์ เวลาและสถานที่ การจัดอาวุธ วิทยุ เครื่องมือสื่อสาร ทำให้ทฤษฎีชนย่าเกรงตำรวจและการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจะได้ผลดีมีประสิทธิภาพ บุญเลิศ ใจประดิษฐ์ (2532) พบว่า ปัญหาการดำเนินงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ในเรื่อง การสนับสนุนสิ่งต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของหน่วยเหนือ และเอกชัย ทิวถนอม (2533) เห็นว่า สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตเมืองและเขตชนบทขาดความสนใจ และตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความร่วมมือจากประชาชน พนักงานสอบสวนไม่ให้ความเป็นธรรม และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

5.4.3 แนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นความสำคัญว่า ผู้บังคับบัญชาควรมอบหมายงานให้เหมาะสมตรงกับความรู้ความสามารถ เจ้าหน้าที่ตำรวจควรมีความอดทนเสียสละ และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน บุคลากรควรมี

ความรู้ ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งการจัดให้มีสวัสดิการที่พึงอาศัย อย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ดังนั้นพอจะมองเห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจต้อง การให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานให้ถูกต้องเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ อาจจะเป็นเพราะว่าใน ปัจจุบันผู้บังคับบัญชามักจะมอบหมายงานให้กับบุคคลที่ใกล้ชิดชอบพอไม่คำนึงถึงความรู้ความสามารถ ในขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ความสามารถและความชำนาญในการ ปฏิบัติหน้าที่ทั้งทางด้านสายตรวจ การใช้อาวุธ การใช้เครื่องมือสื่อสาร ตลอดจนการเข้าถึง ประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี จะช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้วเจ้าหน้าที่ ตำรวจจะต้องมีความอดทนต่อความยากลำบาก เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่หลบเลี่ยงหลีกเลี่ยงการปฏิบัติงาน เอาใจใส่ต่อประชาชนในพื้นที่

ผู้บังคับบัญชาควรจัดหาสวัสดิการด้านต่าง ๆ เช่นที่พักอาศัย ยานพาหนะและอื่น ๆ ที่เอื้อ อำนวยต่อการปฏิบัติหน้าที่ และสภาพความเป็นอยู่ของผู้ใต้บังคับบัญชา อันจะเป็นการเสริมแรงหรือ สร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ธีรบุรณ สมบูรณ์ (2517) กล่าวถึงปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและ ปราบปรามอาชญากรรม ประการหนึ่งก็คือ ผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความยุติธรรมในการแบ่งหน้าที่การงาน มีความเหลื่อมล้ำเอารอดเอาเปรียบถือพรรคถือพวก บุญเลิศ ใจประดิษฐ์ (2532) เน้นให้เห็นว่า คุณลักษณะด้านอุดมการณ์ บุคลิกภาพ ความประพฤติ และด้านความรู้ความสามารถ เป็นคุณลักษณะที่ จำเป็นในระดับมาก

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ข้อเสนอแนะต่อกรมตำรวจ

- 1) ควรกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แผนการดำเนินงาน และเป้าหมายการปฏิบัติงาน ให้ชัดเจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ทุกสภาพ พื้นที่ของสถานีตำรวจภูธร

2) ควรปรับปรุง แก๊ซ หรือยกเลิก กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง

3) เน้นการเพิ่มงบประมาณและอัตรากำลังพลให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร แนวโน้มการเกิดอาชญากรรม ภาวะเศรษฐกิจของท้องถิ่น สภาพสังคมชนบทธรรมนิยมประเพณี สภาพภูมิศาสตร์ ความทุรกันดาน และความเสี่ยงภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

5.5.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้บังคับบัญชา และผู้ปฏิบัติงาน

1) ผู้ปฏิบัติงานควรปฏิบัติงานด้วยความอดทน เสียสละ ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

2) ผู้ปฏิบัติงานควรหมั่นฝึกฝนตนเองให้เกิดความชำนาญในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้อาวุธ หรือเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย

3) ผู้บังคับบัญชาควรให้ความสำคัญเป็นธรรม สร้างสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด

4) ผู้บังคับบัญชาควรจัดหางบประมาณและสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ที่พักอาศัย อาวุธ เครื่องมือสื่อสาร ยานพาหนะ ตลอดจนค่าใช้จ่าย และเบี้ยเลี้ยงในการปฏิบัติหน้าที่

5) ผู้บังคับบัญชาควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ศึกษาอบรม เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและประสบการณ์ อันส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

5.5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำวิจัย เรื่องเดียวกันนี้ในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรระดับอำเภอ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาและความต้องการรวมทั้งแนวทางการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

- 2) ควรทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่หรือจังหวัดที่มีอิทธิพลสูง หรือตามแนวชายแดน
- 3) ควรทำวิจัยเรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างกรมตำรวจที่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม